

**Metodický pokyn odboru školstva Žilinského samosprávneho kraja č. 1/2009
ku organizačnému zabezpečeniu lyžiarskych kurzov v stredných školách a školských
zariadeniach v zriaďovateľskej pôsobnosti Žilinského samosprávneho kraja**

Čl. I

Úvodné ustanovenie

Žilinský samosprávny kraj ako zriaďovateľ stredných škôl a školských zariadení vydáva metodický pokyn, ktorým sa upravuje organizačné zabezpečenie lyžiarskych a snoubordingových kurzov žiakov stredných škôl a školských zariadení. Obsah metodického pokynu je vypracovaný v súlade s § 7 vyhlášky MŠ SR č. 282/2009 Z. z. o stredných školách.

Čl. II

Lyžiarsky a snoubordingový kurz

(1) Kurz pohybových aktivít v prírode sa organizuje vo forme lyžiarskeho kurzu, snoubordingového kurzu, plaveckého kurzu, turistického kurzu alebo kurzu iných športov v prírode. Organizáciu kurzu pohybových aktivít v prírode zabezpečuje riaditeľ alebo ním poverený pedagogický zamestnanec.

Kurz pohybových aktivít v prírode má mimoriadny **zdravotný význam**. Lyžovanie je jednou z najfrekventovanejších celoživotne uplatňovaných pohybových aktivít obyvateľov Slovenska.

Pre žiakov, ktorí sa kurzu pohybových aktivít v prírode nezúčastnia, zabezpečí riaditeľ strednej školy náhradné vyučovanie.

(2) Lyžovanie je súčasťou **základného učiva** telesnej výchovy. Na školách, ktoré nemajú vhodné terénne a klimatické podmienky na lyžiarsky kurz alebo snoubordingový kurz v mieste alebo v najbližšom okolí, sa lyžiarsky alebo snoubordingový kurz koná v rozsahu piatich vyučovacích dní, najmenej však v rozsahu 15 vyučovacích hodín. Žiaci, ktorí nemajú potrebné vybavenie na zjazdové (snoubordingové) lyžovanie, môžu kurz absolvovať na bežeckých lyžiach, pričom škola vytvorí na to príslušné organizačné a metodické podmienky. Lyžiarsky alebo snoubordingový kurz sa organizuje v ľubovoľnom ročníku štúdia.

(3) Pri úvahe o poriadaní lyžiarskeho alebo snoubordingového (ďalej len „lyžiarskeho“) kurzu je postavenie **školy a žiakov** odlišné. Pretože učivo lyžovania patrí do základného učiva vyučovacieho predmetu Telesná výchova **je povinnosťou školy vytvárať podmienky na jeho poriadanie** (propagácia, nábor, spolupráca s rodičmi a pod.). Vzhľadom na to, že väčšinu nákladov na účasť hradia žiaci, ich **účasť je dobrovoľná** (nie je povinná).

Čl. III

Povinnosti riaditeľa školy

(1) Riaditeľ strednej školy:

- a) menuje na návrh predmetovej komisie telesnej výchovy (ďalej len „PK TV“):
- vedúceho lyžiarskeho kurzu (učiteľ telesnej výchovy),
 - inštruktorov lyžiarskeho kurzu,

- zdravotníckeho pracovníka, odborne spôsobilého na výkon zdravotníckeho povolania.
- b) schvaľuje **miesto a termíny lyžiarskych kurzov**:
- v spolupráci s vedúcim kurzu **osobne preverí** vhodnosť vybraného objektu na lyžiarsky kurz: snehové podmienky, lyžiarsky vlek, cenové relácie, primerané ubytovanie a stravovanie, spoločenskú miestnosť, jednoduchú dopravu a pod..
- c) schvaľuje **plány práce** na lyžiarsky kurz:
- plán organizačného zabezpečenia lyžiarskeho kurzu,
 - denný režim,
 - plán tematického celku lyžovania (výcvikový plán),
 - plán kultúrnej a záujmovej činnosti,
 - poriadok lyžiarskeho kurzu.
- d) vykoná **kontrolu a hodnotenie** činnosti na lyžiarskom kurze:
- dodržiavanie úloh, činností, povinností vyplývajúcich z plánov lyžiarskeho kurzu,
 - pripravenosť inštruktorov na vedenie lyžiarskeho kurzu (prípravy na vyučovaciu jednotku),
 - úroveň vedenia pedagogickej dokumentácie a evidencie o priebehu a výsledkoch lyžiarskeho kurzu (tzv. triedna kniha, evidencia výsledkov v osvojovaní techniky lyžovania – kontrolné cvičenia, záverečné hodnotenie výsledkov a pod.),
 - preštuduje, posúdi a prijme opatrenia k záverečnému vyhodnoteniu lyžiarskeho kurzu, ktoré vypracuje vedúci kurzu.

Čl. IV Povinnosti vedúceho kurzu

- (1) Vedúci kurzu:
- a) navrhuje (spolu s PK TV) riaditeľovi školy miesto a termín lyžiarskeho kurzu,
 - b) spolu s inštruktormi pripravuje plány na lyžiarsky kurz,
 - c) pripraví všetky pomôcky potrebné na lyžiarsky kurz (odborná literatúra, náradie na opravu a údržbu lyží, vosky, stopky, čísla na preteky, diplomy, ceny a pod.),
 - d) riadi činnosť všetkých inštruktorov a zdravotníckeho pracovníka odborne spôsobilého na výkon zdravotníckeho povolania pri lyžiarskom kurze; ak má kurz viac ako 60 žiakov nevedie družstvo,
 - e) rozhoduje o prípadných zmenách v programe kurzu,
 - f) zodpovedá za bezpečnosť žiakov pri celom pobyte na zázazde, za dodržiavanie kurzového a kultúrneho programu, za vhodné správanie sa žiakov a inštruktorov lyžovania,
 - g) okamžite informuje riaditeľa školy, rodičov o mimoriadnych udalostiach,
 - h) spracováva a popisuje vyúčtovanie zázazdu, po príchode do školy ho prejedná s administratívnym zamestnancom školy (riaditeľom) školy.
- (2) V závere lyžiarskeho kurzu spracováva správu o zdravotnom stave žiakov (ako súčasť celkového hodnotenia lyžiarskeho kurzu).
- (3) Po dohode s rodičmi poistí účastníkov kurzu proti úrazu.

Čl. V Prednášky na lyžiarskom kurze

Pevnou súčasťou povinného programu Lyžiarskych kurzov sú prednášky:

1. Lyžiarske vybavenie (odporúčame predniesť pred odchodom na lyžiarsky kurz).
2. Sneh a voskovanie.
3. Didaktika lyžovania.
4. Technika lyžovania.
5. Športové súťaže v lyžovaní, pravidlá.
6. Zásady pobytu v zimnej prírode, prvá pomoc pri lyžovaní.

Čl. VI **Zásady lyžiarskeho kurzu**

(1) Lyžiarsky kurz žiakov vedie pedagogický zamestnanec, ktorý spĺňa kvalifikačné predpoklady na vyučovací predmet telesná výchova, alebo iný pedagogický zamestnanec s osvedčením o spôsobilosti viesť lyžiarsky kurz.

(2) Snoubordingový kurz žiakov vedie pedagogický zamestnanec s osvedčením o spôsobilosti viesť snoubordingový kurz (snoubordingový inštruktor).

(3) Jedno lyžiarske alebo snoubordingové družstvo tvorí najviac 15 žiakov. Ak počet účastníkov kurzu nepresahuje 60 žiakov, vedúci kurzu (výcviku) vedie zároveň kurz jedného družstva.

(4) Lyžiarsky inštruktor zodpovedá za kurz zvereného družstva, zdravie a bezpečnosť jeho členov. Podľa pokynov vedúceho zjazdu vykonáva pedagogický dozor. Starostlivosť o zdravie účastníkov zabezpečuje vedúci kurzu (zjazdu) alebo lyžiarsky inštruktor, ktorý má pre prácu potrebnú kvalifikáciu.

(5) Na lyžiarsky kurz sa volia len nelavinózne svahy, so sklonom primeraným schopnostiam žiakov.

(6) Za bezpečnostne vhodné svahy sa považujú vyznačené horské svahy v zimných lyžiarskych strediskách, ktoré sú upravované a verejne prístupné.

(7) Pri kurze a cvičení so žiakmi je bezpodmienečne potrebné dodržiavať bezpečnostné značenie na lyžiarskych svahoch, všeobecné bezpečnostné predpisy a pokyny vydané horskou záchrannou službou pre príslušnú oblasť a dbať na pokyny členov Horskej záchrannej služby.

(8) Vedúci lyžiarskeho kurzu a inštruktori skontrolujú pred začiatkom praktického výcviku športovú výstroj žiakov. Dbajú najmä na funkčnosť a používanie bezpečnostného lyžiarskeho viazania, vhodných lyžiarok a na oblečenie primerané poveternostným podmienkam.

(9) V prípade vzniku úrazu alebo nebezpečnej udalosti je vedúci kurzu alebo inštruktor povinný bezodkladne poskytnúť prvú predlekársku pomoc, privolať rýchlu zdravotnú pomoc, zabezpečiť dozor nad ostatnými členmi družstva a ďalej postupovať podľa ustanovení uvedených v čl. IV ods. 1 písmena g) metodického pokynu a v súlade s metodickým usmernením MŠ SR č. 4/2009 k zavedeniu jednotného postupu škôl, školských zariadení a vysokých škôl pri vzniku registrovaného školského úrazu a pri evidencii nebezpečných udalostí.

(10) Vedúci kurzu zabezpečí pred začiatkom akcie vyhlásenie zákonného zástupcu alebo zástupcu zariadenia, v ktorom je žiak umiestnený, o bezinfekčnosti okolia žiaka prostredníctvom písomného potvrdenia.

(11) Vedúcemu kurzu na základe písomného potvrdenia odovzdá zákonný zástupca žiaka alebo zástupca zariadenia, v ktorom je žiak umiestnený, doklad o zdravotnom poistení žiaka a doklad o zdravotnej spôsobilosti žiaka.

(12) Správanie žiakov na lyžiarskom kurze odporúčame zakomponovať do ustanovenia školského poriadku a vnútorného predpisu školy.

Čl. VII

Spôsob odmeňovania pedagogického zamestnanca na lyžiarskom kurze

(1) Pri odmeňovaní pedagogického zamestnanca za aktivity pri zabezpečení lyžiarskeho kurzu je potrebné vychádzať z ustanovení zákona č. 311/2001 Z. z. Zákonník práce v znení neskorších predpisov, zákona č. 553/2003 Z. z. o odmeňovaní niektorých zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

(2) Základný úväzok pedagogického zamestnanca je upravený v nariadení vlády SR č. 422/2009, ktorým sa ustanovuje rozsah priamej vyučovacej činnosti a priamej výchovnej činnosti pedagogického zamestnanca. Prácu nadčas upravuje zákon č. 317/2009 Z. z. o pedagogických zamestnancoch a odborných zamestnancoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

(3) Odmeňovanie pedagogických zamestnancov v prípade ich účasti na lyžiarskom kurze, pravidlá čerpania náhradného voľna a odmeňovania za nadčasovú prácu sú upravené vo vnútornom predpise u zamestnávateľa (vnútorný poriadok odmeňovania, pracovný poriadok).

Čl. VIII

Účast' oslobodených žiakov od telesnej výchovy na lyžiarskom kurze

Lyžiarskeho kurzu sa nemôžu zúčastniť žiaci, ktorí sú zaradení do zdravotnej skupiny č. 4 – jedinci chorí; b) – zákaz tréningu a pretekania sa, zákaz povinnej školskej telesnej výchovy.

Čl. IX

Účinnosť

Metodický pokyn je účinný dňom 01.12.2009.

Ing. Dana Weichselgärtner, PhD.
riaditeľka odboru

Vypracoval: Mgr. Ľuboš Berešík
Vypracované dňa: 02.11.2009